

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSSSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSSE, TE BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

NACHTGELUIDEN.

In hetgeen er overdag rondom mijn woning te hooren valt ben ik al vrijwel thuis. Dank zij een paar — helaas! al te zeldzame — bezoeken van de Levende-Natuur-redacteuren kan ik nu behoorlijk een fitis van een grasmusch en klein-Jantje van een roodborst aan den stem onderscheiden.

Uit boeken kun je zoiets niet leeren. Of men het nog zoo duidelijk probeert te maken door „woordkunst“ het komt altijd neer op „oewiet“ en „zizizi“ en zoo voort. Met zoo'n aanwijzing sta je in de echte levende natuur toch voor mal. Aristophanes heeft er al het uiterste in gedaan, maar

tio-tio-tio-tio-tio-tinx

lijkt heelemaal nog niet op een heusche nachtegaal.

En daar een nachtelijk bezoek van mijn vrienden Heimans en Thijssse tot nog toe geheel en al niet is voorgekomen moet ik in de nachtgeluiden zelf met moeite den weg vinden.

Zoo om een uur of tien in de maand Juni, dan komen hier wonderlijke geruchten aan 't gehoor.

De nachtegaal.... nu ja! daar kan gevoegelijk over gezwegen worden. Alleen ben ik wat blij, dat er dit jaar weder twee paren op Walden genesteld hebben. Thijssse komt eens een veilig boschje voor hun inrichten, kat- en bunsing-vrij. Hij beloofde het tenminste.

Dan de heide-nachtegaal, mijn vriendje de heileeuwerik, die wil ik nog even gedenken. Hij zingt

trouw boven de schrale hei aan de oostkant van Walden. In Februari hoor ik hem soms al. Laat ik even afschrijven wat de oude Brehm, (de vader van den grooten Brehm) over hem zegt. Het is mij recht naar den zin gesproken:

„Als ik in de stille middernacht-uren door zijn schrale woonplaats schreed, in wijde verte een oor-uil hoorde janken of een geitenmelker snorren, of een dicht voorbij vliegende kever gonzen, en mij zoo echt eenzaam voelde in de verlaten streek, dan was ik altijd zeer verheugd, als een heileeuwerik opsteeg en zijn mooie trillers liet klinken. Ik bleef lang staan en beluisterde deze als van den hemel komende tonen. Gesterkt zette ik dan mijn wandel-staf verder. Ik weet zeer goed, dat de heileeuwerik begon te zingen, omdat een innerlijke drang hem daartoe dreef en hij zijn wijfje door zijn gezang onderhouden en verheugen wilde; maar mij scheen het toch toe, als ware hij omhoog gestegen om mij, zijn ouden vriend, zijn opmerkzaamheid te bewijzen en hem de eenzaamheid te verzoeten.“

Dat ik de „ratelaar“ jaren lang voor een kikker heb gehouden, wil ik eerlijk bekennen. Alleen dacht ik dat het een boomkikker was, zooals ik ze wel in 't zuiden van Europa had gehoord, of die kleine helgroene soort die in de waterbakken bij de olijf-aanplantingen hun druk concert bij vlagen aanheffen.

Maar eindelijk was ik den „kikker“ op 't spoor, nadat ik hem geduldig in 't bosch had nagegaan. Toen klapte hij me met zijn vleugels om de ooren,

als wou hij me duchtig uitsliepen dat hij me zoo lang voor den mal had gehouden. Ik zag de witte slagpennen blinken.

Op een avond zat hij, — de nachtzwaluw — me heel rustig aan te kijken op het trapje voor mijn hut. En gister, toen ik op een ander onderzoek uit was, vlogen man en vrouw met druk geratel om mijn hoofd, duidelijk toonend dat al die drukte tot de hofmakerij behoorde.

Maar ik zocht wat anders, zooals ik zei. In 't bosch, naald- en loofbosch dooreen, is een plekje niet ver van mijn huis, waar het al zeer spokig en griezelig klinkt.

Daar piept het zoo zonderling in de boomen, dat ik er bijgeloovige menschen niet heen durf brengen.

Toen ik er stond te luisteren, hoorde ik een ander geluid, dat het midden hield tusschen het keffen van een hondje en het schreeuwen van een op zijn staart getrapte kat.

't Kwam uit het akkermaals hout, en ik ging kijken of soms een hondje achter een konijn, of een kat in een strik zat.

Maar het geluid vloog met groote snelheid door het kreupelhout, stil en spookachtig snel. En toen dacht ik: „O zoo! heet jij dáarom *katuil*, dan verdien je je naam wel.“

En gister heb ik ze gezien, pa en ma *katuil*, *Otus sylvestris*. Eerst zag ik op een dennetop zijn zwart silhouet met zijn oorpluimpjes scherp afste-

Photo van R. TERP, Naaldenveld 6 Juni 1903.

Een legsel van de Geitemelker, de beide eieren in kleur en teekening zeer verschillend.

Op een afstand is 't precies een slecht gesmeerd kruiwagen-rad. Het lijkt ook op de roode piepballonnetjes die de kinderen op de kermis koopen en die zoo weemoedig uitsterven.

Nog veel weemoediger en klagelijker klinkt het in die boomen. Altijd zoowat op dezelfde plaats. En verschillende tonen tegen elkaar. Ook lijkt het op takken, die tegen elkaar wrijven en krassen. Maar er zit veel meer sentiment in. Het moeten vogels zijn.

Mijn zoon, die een levendige fantasie bezit, uitte het vermoeden, dat het twee roestige weerhanen waren, die van hun toren wisten te ontsnappen.

Nu is er een ander vermoeden bij me ontstaan. Als Thijssse het maar eens kwam bevestigen.

kend tegen de lucht. En toen vlogen ze beiden vlak om mijn hoofd, zoodat ik hun wit en lichtbruin geveerte in 't zwakke licht kon onderscheiden.

En nu wou ik graag weten, zouden die roestige weerhanen soms kindertjes *katuil* zijn? Want men zegt, dat die zulk een kabaal maken, dat ze er hun nest vaak door in gevaar brengen.

Het is daar een interessant hoekje. Vooral als vader egel tegelijk door 't struikgewas loopt te snuffelen, en andere mij nog onbekende grootheden met zwoegend geluid en zacht geklaag door de nachtlucht vliegen.

Walden, Juni 1905.

FREDERIK VAN EEDEN.